

Rådet för funktionshindersfrågor

Plats och tid	Guldsmeden, sal A, Trädgårdsgatan Hudiksvall, måndagen den 19 februari 2024
Ledamöter	Jonas Holm (M), Ordförande Elisabeth Nilsson, FUB Hudiksvall–Nordanstig Linus Eriksson, Funktionsrätt Hudiksvall–Nordanstig Bo Normand, Hjärtlung Norra Hälsingland Jenny Norell, HRF Hudiksvall–Nordanstig Christin Styrman, Hudiksvallsortens demensförening Ulla Holm, RBU Norra Hälsingland Ingrid Persson, Reumatikerföreningen Hudiksvall Elvy Wallin, Schizofreniföreningen i Hälsingland Ulf Nilsson, SRF Hudiksvall/Nordanstig Anders Noreliusson, Attention Hudiksvall Irene Ceder, Bröstcancerföreningen Maria Gunilla Gustin-Skoglund, DHR Hudiksvall Elisabet Eriksson, Funktionsrätt Hudiksvall–Nordanstig Lena Jonsson, Norra Hälsinglands diabetesförening
Ersättare	Alf Norberg, Vänsterpartiet Birgitta Medin, Moderaterna
Övriga närvarande	Stina Almborg, tillgänglighetsstrateg och Rådets kontaktperson Madeleine Lundholm, sekreterare Sandra Bengtsson, områdeschef vård och omsorg § 3 Sara Johansson, verksamhetschef teknisk service, trafik och utredningssektionen § 4 Peter Söderlund, enhetschef teknisk service, gatusektionen § 4 Emma Nordebo Snygg, stadsarkitekt § 5
Paragrafer	1–8

Rådet för funktionshindersfrågor

Protokollets förvaringsplats	Centraldiariet, Hudiksvalls kommunhus, Guldsmeden
Justeringens plats och tid	Servicecenter, Hudiksvalls kommunhus Guldsmeden, måndag 26 februari.
Underskrifter	Paragrafer §§ 1–8
Sekreterare	Madeleine Lundholm
Ordförande	Jonas Holm
Justerare	Bo Normand
Tillkännagivande av protokoll	Justeringen tillkännagiven på kommunens digitala anslagstavla från och med 2024-02-27 till och med 2024-03-19.

Rådet för funktionshindersfrågor

Innehållsförteckning

§ 1	
Upprop och val av justeringsperson.....	4
§ 2	
Anmälan av övriga frågor.....	5
§ 3	
Information från social- och omsorgsförvaltningen.....	6
§ 4	
Kommunens arbete med gång- och cykelvägar.....	7
§ 5	
Tillgänglighetskampanj riktad till butiker och verksamheter i Hudiksvalls kommun.....	8
§ 6	
Attraktiv och hållbar livsmiljö.....	9
§ 7	
Övrig information.....	90
§ 8	
Övriga frågor.....	111

Rådet för funktionshindersfrågor

§ 1

Upprop och val av justeringsperson

Bo Normand utses till justeringsperson.

Justering ska genomföras måndag 26 februari klockan 13:00, Servicecenter Hudiksvalls kommunhus, Guldsmeden.

Rådet för funktionshindersfrågor

§ 2

Anmälan av övriga frågor

Följande frågor anmäls att behandlas vid dagens sammanträde:

1. Deltagare frågar hur användning av världsfärdsteknik kommer att se ut på nya vård- och omsorgsboendet Skyttegillet.
2. Deltagare frågar varför kommunen har tagit bort demensteamet och framförallt funktionen demenssjuksköterska och vad som behöver göras för att kommunen ska återinrätta dessa funktioner.
3. Deltagare frågar om hur Rådet kan påverka färdtjänst. Den underdimensionerad i växel och tillgången på bilar. Kötid för att beställa och sen få en bil.

Rådet för funktionshindersfrågor

§ 3

Information från social- och omsorgsförvaltningen

Sandra Bengtsson, områdeschef social- och omsorgsförvaltningen informerar om kommunens arbete inom demensområdet. Hudiksvalls Kommun fick våren 2021 möjlighet att utveckla demensvården i kommunen med hjälp av statliga stimulansbidrag. Då beslutades det att tillsätta ett demensteam under perioden hösten 2021 till och med våren 2023. I demensteamet arbetade en projektledare, en arbetsterapeut och två undersköterskor. När projekttiden för demensteamet upphörde valde social- och omsorgsförvaltningen att de två undersköterskorna skulle fortsätta sitt förebyggande arbete. Detta tillsammans med medarbetare i berörda verksamheter inom förvaltningen med uppdraget:

- Att minska beteendemässiga och psykiska symtom hos personer med demenssjukdom
- Att demensvården är personcentrerad enligt de nationella riktlinjerna
- Att utbilda omvårdnadspersonal enligt modellen Stjärnmärkt som svensk demenscentrum har tagit fram
- Att ge kontinuerligt stöd och handledning för omvårdnadspersonal som möter personer med demenssjukdom
- Att samordna utbildningar till omvårdnadspersonal i lågaffektivt bemötande.

De andra delarna i projektet ligger som tidigare på bland annat myndighetskontoret, anhörigstöd, regionen och hälsocentralerna.

På frågan om kommunen har tillräckligt med utbildad personal inom demensområdet svarar områdeschefen att det är ett tufft läge med kompetensförsörjning inom vård- och omsorg, men kommunen arbetar aktivt med frågan. Bland annat inom enheten Rekrytering och Bemanning. Anpassad utbildning ges till personal där behov finns. Social- och omsorgsförvaltningen samarbetar med Bromangymnasiets Vård- och omsorgsprogram för att attrahera unga personer till yrket. Programmet är certifierad inom Vård- och omsorgscollege vilket innebär att en samverkan är formaliserad och de organisationer som deltar arbetar tillsammans för att skapa hållbar och framgångsrik kompetensförsörjning i vård och omsorg.

Tillgänglighetsstrateg Stina Alberg berättar att kommunen har gruppboheter för äldre med funktionsnedsättning sedan en tid tillbaka. Kombinationen funktionsnedsättning och demenssjukdom är ett eftersatt område kunskapsmässigt.

Ordförande tackar för informationen.

Rådet för funktionshindersfrågor

§ 4

Kommunens arbete med gång- och cykelvägar

Sara Johansson, verksamhetschef teknisk service, trafik- och utredningssektionen och Peter Söderlund, enhetschef teknisk service, gatusektionen på tekniska förvaltningen informerar om kommunens arbete med gång- och cykelvägar.

Hudiksvalls kommun har åtta mil gång- och cykelvägar inom sitt ansvarsområde. Dessa ligger främst i tätorterna. Sedan tillkommer gång- och cykelvägar som Trafikverket ansvarar för. Kommunen arbetar aktivt med att utöka gång- och cykelvägar och aktuellt är att lokalisera så kallade ”missing links” (felande länk i direkt översättning) för att knyta ihop dessa med varandra. Detta är både en trafiksäkerhetsåtgärd samt en tillgänglighetsåtgärd. Det är en utmaning i en cirka 400 år gammal stad att knyta ihop huvudstråk med varandra då gatunätet är trångt. En annan utmaning att förhålla sig till är nya Ostkustbanans dragning, vilket ej är beslutat än. En prioriteringsordning finns och just nu undersöker kommunen möjligheten att bygga en gång- och cykelväg från Iggesund förbi Långsjön genom Idenor via den delen av Dellenbanan som ej används för spårtrafik idag. Även Östanbräcksvägen är en prioriterad väg. Där är kommunen dock beroende av beslutet om dragning av nya Ostkustbanan.

En teknisk handbok ska tas fram av tekniska förvaltningen. Där kommer bland annat lagar, förordningar och riktlinjer att ingå. I arbetet med gång- och cykelvägar vill Tekniska förvaltningen ha ett samarbete om tillgänglighetsfrågor med så många aktiva föreningar inom området som möjligt. Ordförande upplyser att Rådet för funktionshinderfrågor även är en frivillig remissinstans och kan användas som referensgrupp vid behov.

Ordförande tackar för informationen.

Rådet för funktionshindersfrågor

§ 5

Tillgänglighetskampanj riktad till butiker och verksamheter i Hudiksvalls kommun

Tillgänglighetsstrateg Stina Almberg föreslår utifrån en tidigare fråga en tillgänglighetskampanj med Rådet som avsändare riktad till butiker och verksamheter. Syfte och mål att öka kunskap om specifika tillgänglighetsåtgärder för olika typer av funktionsnedsättningar, med förhoppning om att både öka viljan till förbättringar och att konkreta åtgärder för förbättringar genomförs samt att öka medvetenheten om tillgänglighetsfrågor. Rådet ger i uppdrag till Stina Almberg att genomföra kampanjen enligt nedanstående förslag:

Kampanj:

- Skapa en broschyr med checklistor för tillgänglighet som riktar sig till butiker, kaféer och restauranger och som utgår från olika behov.
- Boka in infoträffar, workshops eller liknande med företagargorganisationer som utgår ifrån broschyren
- Kontakta HT och föreslå artikel om kampanjen och broschyren. Gör parallellt inlägg i sociala medier om kampanjen
- Distribuera broschyren till butiker och verksamheter runt om hela kommunen och gör den även tillgänglig digitalt.

Tidsplan:

- **Steg 1**-19 februari till 5 april : Skapa en arbetsgrupp och ha ett första möte för att sätta innehållet och sedan bearbeta det. I arbetsgruppen ingår Linus Eriksson Funktionsrätt Hudiksvall- Nordanstig, Anders Noreliusson Attention Hudiksvall, Lena Jonsson Norra Hälsinglands diabetesförening och eventuellt någon från Astma- och Allergiförbundet.
- **Steg 2**-5 till 29 april: Skapa broschyren, (Funktionsrätts ordförandemöte får ge slutgiltigt godkännande på innehållet), trycka upp broschyren, skapa plan för närvaro sociala medier (bilder, texter och dylikt som kan delas av föreningarna och deras medlemmar).
- **Steg 3**-Startdatum för kampanjen i mitten av maj (inför sommarsäsongen), söka kontakt med företagarföreningar och försöka komma på möten för att informera, publicera i sociala medier.

Rådet för funktionshindersfrågor

§ 6

Attraktiv och hållbar livsmiljö

Stadsarkitekt Emma Nordebo Snygg informerar om:

Riktlinjer för attraktiv och hållbar livsmiljö i Hudiksvalls kommun som kommunen tar fram. Nästa steg är att sammanställa dokumentet och skicka ut till kommunala nämnder, bolag och Rådet för funktionshindersfrågor för remissyttrande.

Spontana synpunkter:

- Tillgänglighet (Ledstråk från ett ställe till ett annat).
- Lekmiljöer för vuxna
- Grönska (allergivänliga träd och växter), viktig för psykiskt välmående
- Vattenmiljöer – alla ska kunna komma ner till vattenyta. Tillgänglig badplats i tätorten. Inför dricksvattenfontäner. Tänk på höjd för dessa.
- Handikappanpassade offentliga toaletter
- Tydlig skylning och informationstavlor med färger som fungerar för synskadade (svart mot gult) och de ska vara lätta att förstå.
- Många sittplatser, möjlighet att vila. Korta avstånd mellan sittplatser, 50–100 meter. Bra höjd på sittplatser. Ej sittplatser under träd pga smuts.
- Svårt att komma in i lokaler med trösklar, trappor och andra hinder för att ta sig in.
- Saker som parkeras mellan byggnader bör utmärkas med färgskillnader och naturliga mönster och avgränsningar för vart saker ska stå.
- Naturliga sittplatser (ex. stenmur)
- Tydligt markerade övergångsställen både dag- och kvällstid.
- Tillgängliga parkeringsplatser. Många funktionsnedsatta får ej parkeringstillstånd för rörelsehindrade. För kort parkeringstid.

Ordförande tackar för informationen

Rådet för funktionshindersfrågor

§ 7

Övrig information

Rapport från för funktionsrätt Hudiksvall Nordanstig senaste ordförandemöte (Ny återkommande punkt):

- Föreningar behöver bli mer inkluderade i nybyggen och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning behöver följas. En striktare kultur för vad som gäller inom detta område.
- Föreningsmässor i Hudiksvall. Sammanställa när var och hur de kommer att ske så att alla får information i god tid
- Diskussion om bättre ledstråk inomhus och i offentliga lokaler.
- Diskussion om risker för demenssjuka i nya omsorgsboenden i kommunen.

Allmän information från tillgänglighetsstrategen:

- Digitalt studiebesök i Kiruna på nästa möte den 13 maj. Tillgänglighetssamordnare i Kiruna kommer då att informera om flytten och bygganden av nya Kiruna centrum utifrån ett tillgänglighetsperspektiv. Stina Alberg bjuder även in Hudiksvalls kommuns plan- och byggnadsenheten samt tekniska förvaltningen.
- BiD (Business Improvement District): Handlar om att utveckla stadskärnan/tätorten. Just nu pågår BiD i Näsviken, Iggesund Delsbo, (snart Forsa). Tillgänglighet ingår i modellen. Hudiksvall ansöker om årets stadskärna 2024. Vinnaren utses den 21 maj. Hur långt stadskärnan har kommit är det man bedömer.
- Workshop om att göra Västra Tull till en gågata i framtiden. Somamrgatnan är därmed satt på paus. Diskussionen hur man organiserar tillgängliga parkeringsplatser, lokaler m.m. pågår.
- Påminner om att ansöka om föreningsbidrag senast den 29 februari. Stina skickar ut en extra påminnelse. Ansökan görs via e-tjänst i första hand.

Rådet för funktionshindersfrågor

§ 8

Övriga frågor

1. Deltagare frågar hur användning av världsfärdsteknik kommer att se ut på nya vård- och omsorgsboendet Skyttegillet.

Svar: Skyttegillet är förberett för användning av välfärdsteknik, men än finns inga beslut på social- och omsorgsförvaltningen om vilken teknik och hur det ska användas. Frågan tas upp igen på nästa möte. Eventuellt kan information ges då.

5. Deltagare frågar varför kommunen har tagit bort demensteamet och framförallt funktionen demenssjuksköterska och vad som behöver göras för att kommunen ska återinrätta dessa funktioner.

Svar: Det finns ingen närvarande som kan besvara frågan idag. Ordförande tar med sig frågan.

2. Deltagare frågar om hur Rådet kan påverka färdtjänst. Den underdimensionerad i växel och tillgången på bilar. Kötid för att beställa och sen få en bil.

Svar: Region Gävleborg är ansvarig för färdtjänst. Det finns ett råd för funktionshinderfrågor där också. Frågan behöver lyftas där. Frågan blev aktuell på ordförandeträff Funktionsrätt Hudiksvall-Nordanstig och där bestämdes att den kommer att tas upp på länsnivå.

Nästa möte för Rådet för funktionshindersfrågor är den 13 maj klockan 13.00-16.00.